

ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ชอลีฮี วอลี¹

อาจารย์ชูลีฟีกอร์ มาโซ, อาจารย์สุพัศรา รุ่งรัตน์, อาจารย์กมลวรรณ เค้าไพบูลย์²

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา และเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ในภาพรวมมีความพึงพอใจทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 3.95, S.D. = 0.46) จำแนกรายด้านดังนี้ 1.) ด้านการพัฒนาอาชีพ จำนวน 229 คน (\bar{x} = 3.98, S.D. = 0.56) 2.) ด้านสวัสดิการสังคม จำนวน 224 คน (\bar{x} = 3.84, S.D. = 0.67) 3.) ด้านการศึกษาในระบบและนอกระบบ จำนวน 227 คน (\bar{x} = 3.87, S.D. = 0.63) 4.) ด้านสาธารณสุขโรค จำนวน 208 คน (\bar{x} = 4.00, S.D. = 0.60) 5.) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (\bar{x} = 4.02, S.D. = 0.56) และ 6.) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 242 คน (\bar{x} = 4.02, S.D. = 0.62)

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, ตำบลกรงปินัง

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดรูปแบบการปกครองในลักษณะของการกระจายอำนาจภารกิจของรัฐบาลจากส่วนกลางไปให้แก่ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งยังเป็นรากฐานของการปกครองในระบบประชาธิปไตย และความเข้าใจกลไกของการดำเนินงานของการปกครองตนเองในระดับพื้นฐาน เพื่อให้พร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองในระดับชาติที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนยิ่งกว่า เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองของการบริหารท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นเองในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้าและสนองต่อความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร โครงสร้างของสังคมชนบท เป็นรากฐานสำคัญของประเทศ ด้วยเหตุนี้รัฐจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาชนบทโดยการจัดสรรงบประมาณ ทำให้คนในสังคมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและยึดเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม ทำให้รายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน (สุรพงษ์ มาลี, 2549)

สำหรับการปฏิรูปส่วนภูมิภาคเป็นงานสำคัญ ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ให้ความสนใจและดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยตลอด เพื่อยกระดับขีดความสามารถและสร้างประสิทธิภาพโดยรวมของหน่วยงานราชการ และรูปแบบการบริหารให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของส่วนรวม และการพัฒนาประเทศได้อย่างมี

¹ นักศึกษาศาขานวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนและสังคมต่อโครงสร้างของส่วนภูมิภาคที่มีขนาดใหญ่พอสมควร มีอัตราของข้าราชการเป็นจำนวนมาก ทำให้ระบบส่วนภูมิภาคมีระบบการบริหารงานที่ไม่คล่องตัว ประสบกับปัญหา ด้านค่าใช้จ่ายของบุคลากรที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ก่อให้เกิดภาวะด้านงบประมาณอย่างไม่สิ้นสุดและมีผลกระทบต่อ งบประมาณในการพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545)

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2498 ได้มีความพยายามในการจัดการปกครองท้องถิ่น โดยมีแนวความคิดที่จะปรับปรุง บทบาทของสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้นจึงทำให้เกิด “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” ขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดพุทธศักราช 2498 และใน สมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลและแยกจาก จังหวัดซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาค ทั้งนี้โครงสร้างและองค์ประกอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เข้ามาจนถึง พ.ศ. 2540 ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ในปัจจุบันการปฏิรูปประเทศไทยตามกระบวนการกระจายอำนาจก็ยัง ประสบกับปัญหาอุปสรรคมากมาย จนก่อให้เกิดข้อกังวลเกี่ยวกับความโปร่งใสของระบบการบริหารภายในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย (สมชัย วัฒนการุณ, 2540)

โดยการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกล.) ในปีงบประมาณ 2550 พบว่า มีปัญหาอุปสรรคของการกระจายอำนาจแก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานตาม โครงการถ่ายโอนฯ มีขั้นตอนมาก ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่ ขาดความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน ปัญหาการถ่ายโอนบุคลากรล่าช้า แต่มี การถ่ายโอนภารกิจมาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแล้ว ซึ่งทำให้เกิดเป็นภาระแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สมโภช จันทระคำภู, 2543)

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะ เป็นนิติบุคคลและ ราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับ ใช้ ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นองค์กรในระดับท้องถิ่น ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและเป็นองค์กรที่เปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วน ตำบล ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้าน เข้ามาทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปฏิบัติหน้าที่ตาม อำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนาร่างระเบียบข้อบังคับตามความต้องการของประชาชนและ การให้บริการแก่ประชาชน อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 66 กำหนดให้องค์การบริหารส่วน ตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และในมาตรา 67 องค์การบริหารส่วนตำบลมี หน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาด ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ คุ้มครองดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และวัฒนธรรม (โกวิทย์ พวงงาม, 2548)

องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังซึ่งเป็นตำบลหนึ่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา มีสภาพ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา มีสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนในพื้นที่อาศัยอยู่แบบเป็นพี่น้อง มีความ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปัจจุบันนี้รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนในหลาย ๆ ด้าน และได้พัฒนาไปแล้วในระดับ หนึ่ง แต่ก็ยังประสบปัญหาในด้านการพัฒนาที่ยังไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชน นอกจากนี้การพัฒนา ตำบลกรงปินังซึ่งประสบปัญหาอยู่ในด้านความขัดแย้งในองค์การด้านการบริหารงานโดยทั่วไปและด้านบุคลากรซึ่ง ส่งผลให้การดำเนินงานของตำบลกรงปินังไม่ตรงต่อความต้องการของประชาชนและทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย (องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง, 2559)

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าความพึงพอใจในการดำเนินงานของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะยังประสบปัญหาอยู่ในด้านการพัฒนาที่ยังไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชน นอกจากนี้การพัฒนาตำบลกรงปินัง ซึ่งประสบปัญหาอยู่ในด้านความขัดแย้งในองค์การด้านบริหาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม และพัฒนาการให้บริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน และการบริการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นและสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
2. ได้ทราบถึงความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน ซึ่งทางผู้ศึกษาได้ใช้สูตรของทอโรยามาเนในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวและใช้วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการจัดเก็บข้อมูลเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยศึกษาสร้างและประยุกต์จากแบบสอบถามงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ของวุฒิไกร ดวงพิบูล (2551) ให้สอดคล้องกับการศึกษาเป็นการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนการทดสอบคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยได้กำหนดออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย 1.) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถาม (IOC) โดยใช้ข้อคำถามที่มีค่าความเที่ยงตรง = 1.00 และ 2.) การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statics) ในการวิเคราะห์ t-test และ F-test และเมื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หลังจากผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนอกกลุ่มประชากรจำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา Alpha ซึ่งจะเท่ากับ = 0.872

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาจากความพึงพอใจของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา เพื่อใช้ในการกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำนวน 384 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาความพึงพอใจของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง จำนวน 6 ด้าน คือ 1.) ด้านการพัฒนาอาชีพ 2.) ด้านการสวัสดิการสังคม 3.) ด้านการศึกษาในระบบและนอกระบบ 4.) ด้านการจัดการสาธารณสุข 5.) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 6.) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนธันวาคม 2560 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2561

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง จำนวน 384 คน มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศหญิง มีจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 เพศชาย มีจำนวน 152 คิดเป็นร้อยละ 39.6 อายุระหว่าง 35 - 44 ปี มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 และประชาชนอายุระหว่าง 25 - 34 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานแล้ว มีจำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาสถานภาพเป็นโสด มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 ส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 100 คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมา จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน มีจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมา มีรายได้ไม่เกิน 5,001 - 10,000 บาท/เดือนมีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1

2. ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาจะอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0

3. ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 276 คน (\bar{x} = 3.95, S.D. = 0.46) จำแนกรายด้านดังนี้ 1.) ด้านการพัฒนาอาชีพ จำนวน 229 คน (\bar{x} = 3.98, S.D. = 0.56) 2.) ด้านสวัสดิการสังคม จำนวน 224 คน (\bar{x} = 3.84, S.D. = 0.67) 3.) ด้านการศึกษาในระบบและนอกระบบ จำนวน 227 คน (\bar{x} = 3.87, S.D. = 0.63) 4.) ด้านสาธารณสุข จำนวน 208 คน (\bar{x} = 4.00, S.D. = 0.60) 5.) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (\bar{x} = 4.02, S.D. = 0.56) และ 6.) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 242 คน (\bar{x} = 4.02, S.D. = 0.62)

4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันอายุต่างกันสถานภาพต่างกันระดับการศึกษาต่างกันอาชีพต่างกันและประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกันมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังแตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 5,001 - 5,500 บาท/เดือนขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน จะอยู่ในช่วงที่กำลังเริ่มเข้าสู่การทำงานยังไม่มี ความมั่นคงในการทำงาน จึงจำเป็นต้องให้ภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาปรับเปลี่ยนหรือสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เนื่องจากการมีรายได้ของประชาชนเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิต ซึ่งต่างจากประชาชนที่มีรายได้ 5,001 - 5,500 บาท/เดือนขึ้นไป โดยประชาชนกลุ่มนี้มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีไม่ค่อยมีเวลาว่างกับการเข้ามามีส่วนร่วมได้กิจกรรม

ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่ประชาชนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับหน้าที่การงานของตนเอง

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีความจำเป็นในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานภาครัฐที่เหมือนกันและบ่อยครั้ง อีกทั้งยังมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการงาน การขับเคลื่อนครอบครัว ชุมชน ตลอดจนได้รับการยอมรับในความรู้ ความสามารถและการศึกษารวมไปถึงยังตระหนักถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาตำบลที่เหมือนกันอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ มาลัย โห้ประเสริฐ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยองพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แตกต่างกับการศึกษาของ สุณารี แสนพยุห์ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับความพึงพอใจและผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีอายุต่างกันสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่คล้าย ๆ กัน ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานที่เหมือนกัน ส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังที่เหมือนกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ สุณารี แสนพยุห์ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แตกต่างกับการศึกษาของ นารีรัตน์ ชูอัชฌา (2558) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีสถานภาพโสด เป็นช่วงชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีความต้องการสร้างเนื้อสร้างตัวให้ดีขึ้น ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ก็ต้องการให้ชีวิตมีความมั่นคงมากขึ้น และประชาชนที่มีสถานภาพหม้าย หย่าร้าง และแยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่าร้าง ก็มีความต้องการให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้ทุกสถานภาพมีความสามารถในการเรียนรู้และรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังที่เหมือนกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนะดา วีระพันธ์ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แตกต่างกับการศึกษาของ นารีรัตน์ ชูอัชฌา (2558) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน ในปัจจุบันการสื่อสารที่สะดวกรวดเร็วและมีความหลากหลาย สามารถเข้าถึงได้อย่างง่าย เพราะการเข้าถึงข้อมูลและการเข้า

ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังที่คล้าย ๆ กัน ส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจที่เหมือนกัน จึงทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ สุนารี แสนพยุห์ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แตกต่างกับงานวิจัยของ นาริรัตน์ ชูอัชฌา (2558) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีเข้ามาอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันมากขึ้น ทำให้ประชาชนทุกอาชีพมีความสามารถในการเรียนรู้และค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลผ่านเทคโนโลยีได้ง่ายขึ้น เลยทำให้ประชาชนทุกอาชีพมีความรู้ความเข้าใจและมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังที่เหมือน ๆ กัน ดังนั้น จึงทำให้ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนารี แสนพยุห์ (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แตกต่างกับงานวิจัยของ เยาวภา ปฐมศิริกุล (2559) ศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณสุข แตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 5,001 - 5,500 บาท/เดือน ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน จะอยู่ในช่วงที่กำลังเริ่มเข้าสู่การทำงานยังไม่มี ความมั่นคงในการทำงานมากนัก จึงจำเป็นต้องให้ภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามาปรับเปลี่ยนหรือสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เนื่องจากการมีรายได้ของประชาชนเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิต ซึ่งต่างจากประชาชนที่มีรายได้ 5,001 - 5,500 บาท/เดือน ขึ้นไป ซึ่งประชาชนกลุ่มนี้มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีไม่คอยมีเวลาร่วมกับการเข้ามามีส่วนร่วมได้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่ประชาชนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับหน้าที่การงานของตนเอง ดังนั้นประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินังมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 5,001 - 5,500 บาท/เดือน ขึ้นไป สอดคล้องกับการศึกษาของ นาริรัตน์ ชูอัชฌา (2558) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ แตกต่างกัน ทั้งนี้แตกต่างกับการศึกษาของ จิตติ กิตติเลิศไพศาล (2557) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลตองโขบ ไม่แตกต่างกัน

7. ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน

เนื่องจากประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจต่างกัน ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีเข้ามาอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันมากขึ้น เลยทำให้ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย มีความสามารถในการเรียนรู้และค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลผ่าน

เทคโนโลยีได้งายขึ้น ทำให้ประชาชนทุกระดับมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
กรงปินังที่เหมือน ๆ กัน สอดคล้องกับการศึกษาของ จิตติ กิตติเลิศไพศาล (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลตองโขบ อำเภอกอศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร พบว่าประชาชนที่มี
ความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลตำบลตองโขบ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้
แตกต่างกับการศึกษาของ นารีรัตน์ ชูอัชชา (2558) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบางยอ อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน
มีความพึงพอใจต่อการให้บริการส่วนตำบลบางยอแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง
อำเภอกงปินัง จังหวัดยะลา โดยศึกษาจากเป็นประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูล
ทั่วไปประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 และเพศชาย จำนวน 152 คน
คิดเป็นร้อยละ 39.6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-44 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมา มีอายุระหว่าง
25-34 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และมีอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0
ประชาชนส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาเป็นโสด จำนวน 116 คน คิดเป็น
ร้อยละ 30.2 และเป็นหม้าย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอน
ปลาย จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อย
ละ 19.8 และจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 88
คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และเกษตรกรกรรม/ประมง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้
ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมา มีรายได้ 5,501 - 10,000 บาท จำนวน 108 คน
คิดเป็นร้อยละ 28.1 และมีรายได้ 5,001 - 5,500 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 ประชาชนส่วนใหญ่มี
ระดับความรู้ความเข้าใจ ในระดับมาก จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน 142
คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 และระดับน้อย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

สำหรับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง พบว่า
ด้านการพัฒนาอาชีพ ด้านสวัสดิการสังคม ด้านการศึกษาในระบบและนอกระบบ ด้านสาธารณสุขโรค ด้านการมี
ส่วนร่วมของประชาชน ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในระดับมาก
รองลงมาประชาชนมีความพึงพอใจปานกลาง และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดส่วนในภาพรวมประชาชนมี
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง แตกต่างกัน นอกจากนี้ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา
อาชีพ และระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความพึงพอใจใน
การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง ไม่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
จิตติ กิตติเลิศไพศาล. (2557). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลตองโขบ อำเภอกอศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ชนะดา วีระพันธ์. (2557). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ว อำเภอฟานทอง จังหวัดชลบุรี. หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นารินทร์ ชูอรรณ. (2558). การศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- มาลัย โห้ประเสริฐ. (2557). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เยาวภา ปฐมศิริกุล. (2559). ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. สาขาวิชาบริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- วุฒิไกร ดวงพิกุล. (2551). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สมชัย วัฒนการณ. (2540). การใช้สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สมโภช จันทรวงศ์. (2543). ชุมชนกับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการส่งเสริมการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุนารี แสนพยุห์. (2557). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาล ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. สารนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ มาลี. (2549). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามหลักสมรรถนะ ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง. (2559). ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง. ยะลา : องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง.